

FINANTZA-OREKA

Enpresak bere jarduera ekonomikoa *modu egonkorrean* burutu ahal izan dezala beharrezkoa da bere ondarea orekan egotea.

Finantza oreka enpresaren ondarean inbertsioa (aktiboa edo ekonomia egitura) eta finantzaketaren (pasiboa edo finantza egitura) artean harreman egokia dagoen finkatzean datza.

Inbertsioa eta finantzaketaren artean oreka izan dadin hurrengo finantza orekaren printzipioa bete behar da orokorrean:

Enpresak egindako epe luzerako inbertsioak epe luzerako finantza baliabideekin finantzatu behar dira. Epe laburrerako inbertsioak, berriz, epe laburrerako finantza baliabide guztiekin gehi epe luzerako zati batekin finantzatu behar dira.

FINANTZA-OREKA

Epe luzerako inbertsioak

Epe luzerako inbertsioak (aktibo ez-korrontea osatzen dutenak) oinarritzko finantzazioarekin, hau da, ondare garbia eta pasibo ez-korrontearekin (epe luzerako finantza baliabideekin) finantzatu behar dira.

Epe luzerako inbertsiotan erabiltzen den dirua berehala berreskuratzen ez delako; diru hori urteetan zehar eta enpresak ekoiztu eta saltzen duen neurrian berreskuratzen da.

Aktibo ez-korronteko inbertsio bat egiteko erabili den dirua epe laburrean itzuli behar izanen balitz ezinezkoa izanen litzateke, oraindik inbertsio horrek itzulketa hori egiteko diru nahikoa sortu ez duelako. Hori horrela izanda enpresak ezin izanen luke bere ordainketei aurre egin eta behar bada itxi beharko luke.

ADIBIDEA: Enpresa batek hiru urtetako erabilera estimatuta izanen duen makina bat eskuratzen du.

Erosketa hori finantzatzeko, banku batetik jasotako urte bateko epean itzuli beharreko mailegua erabiltzen badu, inbertsioa eta finantzazioaren artean inolako orekarik ez dagoela garbi dago.

Bere erabilerak jarduera produktiboan, itzulketa hori egiteko diru nahikoa sortu baino askoz lehenago, ezinbestekoa izanen dela makinaren ordainketa bukatzea.

FINANTZA-OREKA

Epe laburrerako inbertsioak

Epe laburreko inbertsioak (aktibo korrontea osatzen dutenak) pasibo korrontearekin (epe laburrean itzuli beharreko finantza baliabideekin) gehi oinarrizko finantzazioaren zati batekin (epe luzeko finantza baliabideekin) finantzatu beharko dira.

Epe laburreko inbertsiotan inbertitutako dirua gehienez urte bateko epean berreskuratzea espero denez, aurrera eramateko beharrezkoa den finantzazioa epe laburrekoa izan beharko luke, epe luzeko finantzazioa baino merkeagoa izaten delarik.

Enpresaren epe laburreko inbertsio guztiak ez dira epe laburreko baliabideekin finantzatu behar.

Epe laburreko inbertsioen zati bat epe luzeko finantza baliabideekin finantzatu behar da ondoko arrazoiengatik:

1. Inbertitutako dirua berreskuratzea eta epe laburrean itzultzea ahalbidetuko duen epe laburreko inbertsio guztien arrakastaren %100eko ziurtasunik ez dugu. Epe laburreko inbertsio batzuk epe luzeko finantza baliabideekin egin baldin badira eta horietakoren batek huts egiten badu edo diruaren berreskurapena atzeratzen bada, enpresak diru hori galdu ahal izanen du, baina, gutxienez, ez du epe labur batean itzuli beharko (batzuetan ezinezkoa da) eta, egindako, egiten ari den edo egingo dituen beste inbertsio batzuk emandako kobrantzekin itzuli ahal izanen du.

FINANTZA-OREKA

Epe laburrerako inbertsioak

Epe laburreko inbertsioen zati bat epe luzeko finantza baliabideekin finantzatu behar da ondoko arrazoiengatik:

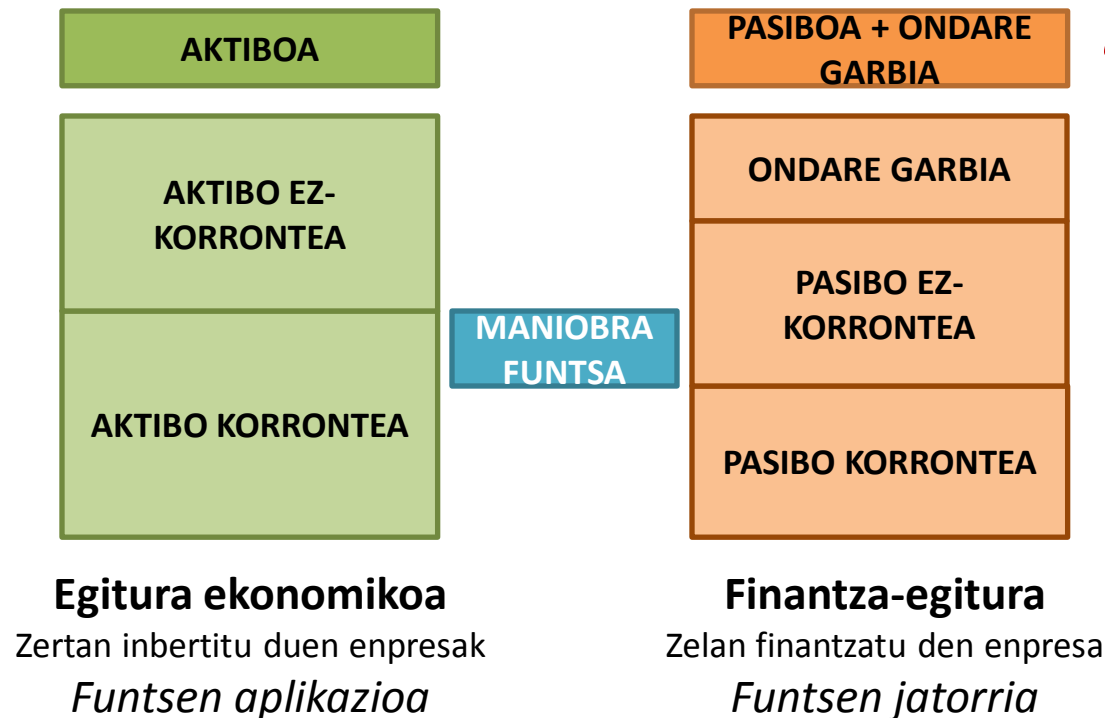
2. Epe luzeko inbertsioen erabilera egokiak, erabilgarri, bihurtgarri edo izakinen faltagatik, bere jardura ekonomikoa eteten ez dela ziurtatzeko, enpresak diru, kobratzeko eskubide, salgaiak, lehengaiak, produktu bukatuak eta abarren kopuru (saldo) jakin bat mantentzea eskatzen du.

Kopuru (saldo) guzti horiek epe laburreko inbertsioak baldin badira ere (ondare masa horiek osatzen duten ondare elementuak denbora epe labur batean erabili eta birjartzen dira), enpresak elementu horietako bakoitzaren kopuru minimo mantendu behar du beti, zeinen batuketa **segurtasun saldo minimoa** izena hartzen duen eta kapital iraunkorrarekin (epe luzean itzuli beharreko finantza baliabideekin) finantzatu behar dena, enpresak bere ondarean modu iraunkorrean, hau da, epe luzera mantendu behar duelako.

MANIOBRA FUNTSA

Epe luzeko finantzazioarekin (kapital iraunkorrarekin) finantzatzen den epe laburreko inbertsioaren (aktibo korrontearen) zatia, hau da, pasibo ez-korrontearekin finantzatzen den aktibo korrontearen zatia.

Ordainketa etendura (enpresak aldi baterako ezin ditu epe laburrean dituen zorrak beren mugaegunetan ordaindu) eskatzera bultza dezaketen egoerak gerta ez daitezen, ondareak inbertsioa eta finantzazioaren arteko oreka agertu behar izateak, enpresak “maniobra fondoa” edo “kapital korrontea” izaten behartzen du.

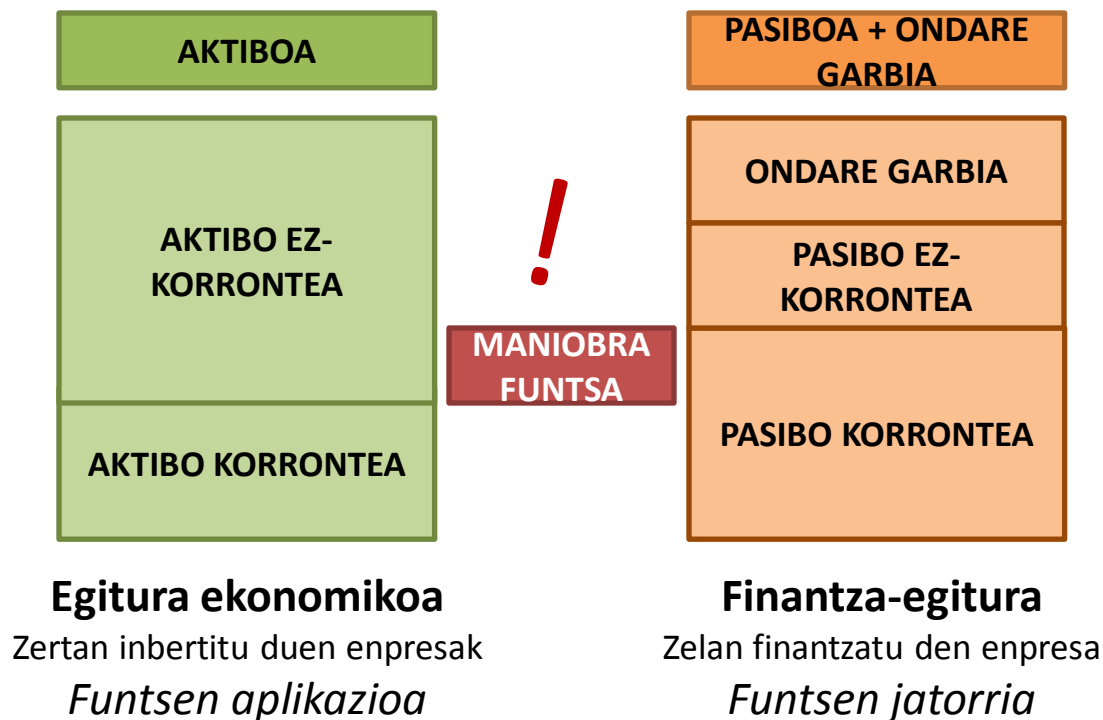
! Enpresan finantza orekaren printzipioa bete dadin: $MF > 0$, aktibo korronteak pasibo korronteak baino handiagoa izan behar du.

Beti izakin, kobratzeko eskubide, salgai, lehengai, produktu bukatu eta abarren segurtasun saldo minimo bat mantendu behar duelako (kapital korrontea izenekoa eta epe luzeko finantza baliabideak finantzaturik egon beharko duena).

MANIOBRA FUNTSA

MF<0 balitz, aktibo korrontea pasibo korrontea baino txikiagoa dela esan nahiko luke, hau da, aktibo ez-korrontearen zati bat pasibo korrontearekin finantzatzen arituko litzateke; enpresak ez luke kapital korronterik izanen.

Egoera hau finantza desorekakoa izanen litzateke eta enpresak arazoak edukiko lituzke bere epe laburreko zorrak ordaintzeko; egoera hau ordainketa etendura eskatuz buka liteke.

MANIOBRA FUNTSA

ADIBIDEA: Ithurralde,S.A. enpresaren Egoera Balantzea 02-12-31an m.u.-etan adierazita honako hau da:

AKTIBOA		ONDARE GARBIA ETA PASIBOA	
Aktibo ez-korrontea	1.700	Ondare garbia	1.500
Ibilgetua	1.700	Fondo propioak	1.500
		Pasibo ez-korrontea	1.200
Aktibo korrontea	2.300	Epe luzeko galdagarria	1.200
Izakinak	550		
Bihurgarria	1.500	Pasibo korrontea	1.300
	250		1.300
Erabilgarria	4.000	Epe laburreko galdagarria	4.000

Maniobra Fondoa =Aktibo korrontea - Pasibo korrontea= 2.300 - 1.300 = 1.000 m.u.

Edo:

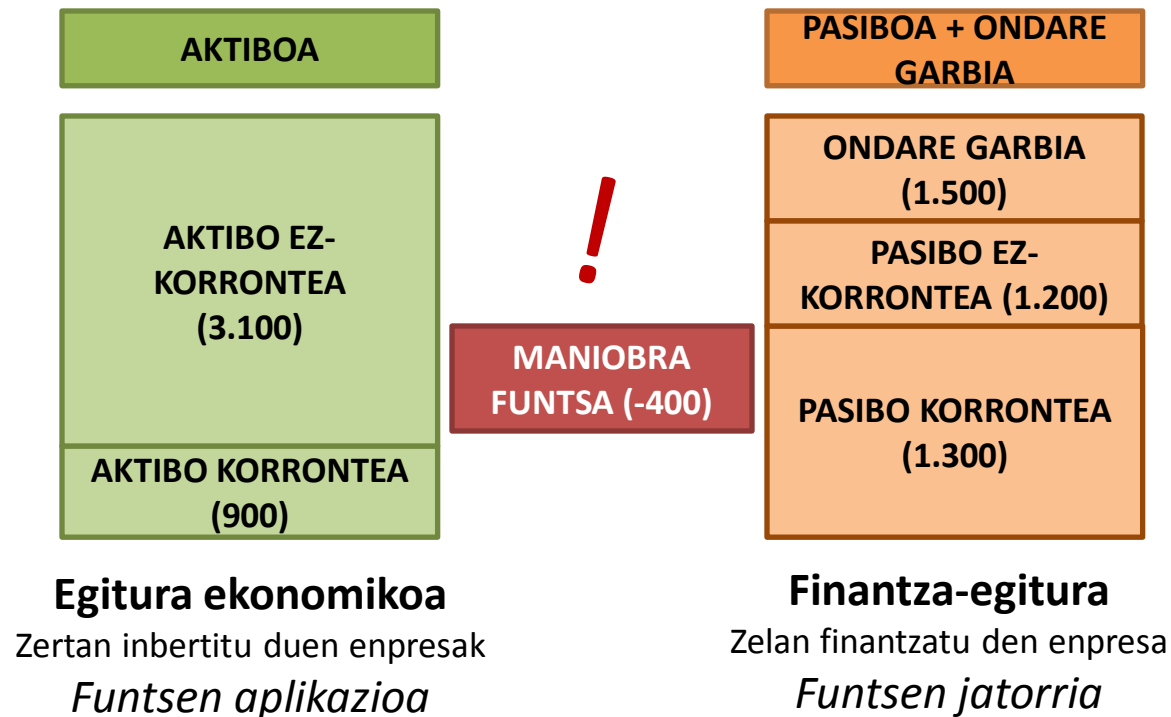
Maniobra Fondoa = Oinarrizko finantzazioa - Aktibo ez-korrontea=2.700 - 1.700=1.000 m.u.

Epe laburrean zor duen guztia ordaindu ondoren, oraindik 1.000 m.u.ko kapital korrontea geratuko litzaioke.

1.000 m.u. horiek kapital iraunkorrarekin (ondare garbia eta pasibo ez-korrontearekin) finantzatzen ari direla suposatzen du.

MANIOBRA FUNTSA

ADIBIDEA: Demagun orain aktibo ez- korrontea 3.100 m.u.koa dela eta aktibo korrontea 900 m.u.koa.

MANIOBRA FUNTSA

Enpresaren jarduera zikloak

Denborari begira, enpresaren jarduera bi ziklotan bana daiteke: ***ustiapen-zikloa*** eta ***kapital-zikloa***.

1. ***Ustiapen-zikloa*** urte bateko epearen barruan (< 1 urte) eta nolabaiteko maiztasunarekin enpresak burutzen dituen jarduerak osatzen dute, hala nola, finantza baliabideak erabiliz lehengaiak eskuratzea, hauen biltegitratzea, bere eraldaketa ekoizpen prozesuaren bidez, produktu bukatuen biltegitratzea gero bezeroei saldu eta kobratzeko.

Kobrantzaren bidez enpresak berreskuratuko du prozesu osoan inbertitutako dirua eta, gainera, etekin bat lortu ahal izanen du.

Beraz, ziklo hau *dirua* → *merkantziak* → *dirua* bezala laburtu daiteke, lehenengo pausua merkantziak erosi ahal izateko dirua lortzea delako, gero merkantzia horiek eraldatzeko, eta gero, produktu bukatuak moduan saltzeko eta dirua lortzeko, ziklo berri bat hasten delarik.

MANIOBRA FUNTSA

Enpresaren Jarduera zikloak

Denborari begira, enpresaren jarduera bi ziklotan bana daiteke: **ustiapen-zikloa** eta **kapital-zikloa**.

- 2. Kapital-zikloa** urte bat baino luzeagoa den epe batean (> **1 urte**) enpresaren bizitzan eragina duten jardueri dagokie, adibidez, aktibo ez-korrontearen elementuak eskuratzea, eraldaketa prozesuan erabiltzen direnak baina zeinen kontsumoa ustiapen-ziklo desberdinetan burutzen dena.

Kapital-zikloaren partea ere bada ekitaldi ekonomikoa baina luzeagoko epea duten finantza baliabideak eskuratzea, beren erabilera aktibo ez-korrontearen elementuak eskuratu eta ustiapen-zikloen zati bat finantzatzea ahalbidetzen dutelako.

Ziklo honetan inbertitutako dirua urteetan zehar berreskuratzen da aktibo finkoko urteroko amortizazioaren bidez.